

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/53642
GK 32

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 10/12/2021 16:16
Sayı: E-120.07.
GID 0926771
sor

Sayı : E-54045643-610-3329253

Konu : Soru Önergesi (7/53642)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.10.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.901914 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Düzce Milletvekili Sayın Ümit YILMAZ'a ait 7/53642 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/53642 (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2504D2B8-5F6A-42E9-9D51-461D93C9EC41

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Köksal BİRİCİK

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**DÜZCE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜMİT YILMAZ'A AİT 7/53642 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Kestane Gal Arısı ile mücadelede 2014 yılından bu yana Orman Genel Müdürlüğü (OGM) azami gayret göstermektedir. Zararının ilk tespitinin yapıldığı 2014 yılında İtalya'da, Kestane Gal Arısı ile mücadelede kullanılan yöntemler, özellikle de Kestane Gal Arısının önemli doğal düşmanlarından olan *Torymus Sinensis* Kamijo (Hymenoptera: Torymidae)'in üretimini ve doğaya salım tekniklerini incelemiştir. Hemen ardından Türkiye'de de biyolojik mücadele çalışmalarına 2015 yılında Yalova İlinde başlanmıştır.

Kestane ormanı olan yörelerdeki halkı bilinçlendirme amacıyla toplantılar yapılmış; bilgilendirme broşürleri asılmış ve dağıtılmıştır. Ülkemizde sörvey çalışmaları yapılarak zararının bulaştığı alanlar tespit edilmiştir. Yapılan tespite göre Yalova, Bursa, Bilecik, Kocaeli, Sakarya, İstanbul İllerinde yayıldığı belirlenmiştir. 2018 yılında Giresun ve Balıkesir'de, 2020 yılında Bolu, Düzce, İzmir ve Zonguldak İllerinde, 2021 yılında Kastamonu, Sinop, Kütahya ve Trabzon İllerinde de görülmeye başlanmıştır. 2021 yılında yapılan sörvey çalışmalarında sadece Aydın İlinde zararlı tespit edilmemiştir. 2015 yılında Yalova'da tek olan faydalı üretim istasyonu sayısı 2020 yılında Bursa, Sakarya, İzmir ve Zonguldak İllerinde de oluşturularak 5'e çıkarılmıştır. 2022 yılında Giresun, Trabzon, Sinop, Balıkesir, İstanbul, Kastamonu, Artvin, Kütahya ve Bolu İllerinde kurulan yeni istasyonlarla 14'e çıkarılması planlanmıştır. 2015-2021 yılları arasında toplam 31.898 adet *Torymus Sinensis* ergini üretilerek zararının görüldüğü kestane ormanlarına bırakılmıştır.

Torymus Sinensis Kamijo Kestane Gal Arısı kestane ağaçlarında bulunduğu noktada ağaç tarafından oluşturulan gallere yerleştiği için laboratuvarında zararlıdan bağımsız yetiştirilememektedir. Erkek ve dişi bireye ihtiyaç olduğu için doğada ve ekosistem içerisinde yerleşmesi zaman almaktadır. Salındığı lokasyona tamamen yerleşene kadar aynı yere faydalı bırakılması gerekmektedir. Japonya'da bu zararlı görüldüğünde 69 adet faydalı organizma *Torymus Sinensis* getirilerek üretime başlanmış ve 10 yıl içerisinde zararlı böceklerle mücadelede denge sağlanmıştır. İtalya'da Japonya'dan elde ettiği *Torymus Sinensis* anaçları ile mücadeleye başlamış ve yaklaşık 10 yıl içinde doğal denge sağlanmıştır. Ülkemizde aynı yöntemleri uygulayarak İtalya'dan getirilen faydalı organizma *Torymus Sinensis* anaçları ile yaklaşık 10 yıl içerisinde doğal dengenin sağlanması planlanmıştır.

Söz konusu zararlı ile ilgili "Ani Meşe Ölümü ve Çam Çıralı Kanseri Hastalığı ile Turunçgil Uzun Antenli Böceği ve Kestane Gal Arısı Mücadelesi Hakkında Yönetmelik" 17.06.2014 tarihli ve 29033 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ayrıca, Kestane Gal Arısı Sürvey Talimatı hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sayfasında yayımlanmıştır. Bu kapsamda 81 İl Müdürlüğüne duyuru yapılmış, 2014 yılından itibaren parklar, üreticiye ait bahçeler ve fidanlıklarda sörvey faaliyetleri yürütülmekte olup, mücadeleye yönelik gerekli tedbirler Yönetmeliğe uygun olarak alınmaktadır.

Kestane Gal Arısı kestane ağaçlarının sürgünlerinde, tomurcuklarında ve yapraklarında görülmekte olup, insanların tükettiği meyvesinde bir zarar yapmamaktadır. Çin de bu zararlı doğal olarak bulunmakta, Japonya ve İtalya vb. Avrupa Ülkelerinde görülmesine rağmen, insan sağlığına etkisine dâhil herhangi bir bilimsel yayına rastlanmamıştır.